

ת"פ 16376/11/15 - מדינת ישראל נגד מרדכי הרוש

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 16376-11-15 מדינת ישראל נ' הרוש

בפני כב' השופטת ג'ויה סקפה שפירא

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים מרדכי הרוש

ב"כ המאשימה: עו"ד דן שורקי

ב"כ הנאשם: עו"ד יונתן חי קיוול

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות גניבה, לפי סעיפים 383 ו- 384 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), זיוף, לפי סעיף 418 לחוק, שימוש במסמך מזויף, לפי סעיף 420 לחוק וקבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק.

הנאשם עבד כשליח ובמסגרת תפקידו נהג להעביר המחאות של מבוטחים למשרדי חברת הביטוח "מגדל". מספר ימים לפני יום ה- 30.1.14, תוך שהוא מנצל את גישתו לשולחן הפקידה בחברת הביטוח, ותוך ניצול שעת כושר שבה הפקידה האחראית על קבלת ההמחאות בחברת הביטוח קמה משולחנה, גנב שמונה המחאות שהיו על שולחנה ואשר הועברו לחברה ממבוטחיה. לאחר כמה ימים, כאשר הנאשם היה שוב במשרדי החברה שב וניצל את גישתו לשולחנה של הפקידה האחראית, לקח חותמת "נתקבל" מהמגירה של הפקידה וחתם עמה על גב ההמחאות. בהמשך כתב הנאשם את פרטי חשבון הבנק של אשתו על גב ההמחאות, וזייף את חתימתה, באופן שיצר מצג שווא כאילו ההמחאות הוסבו לטובתה. הנאשם נכנס לסניף בנק לאומי הסמוך למשרדי החברה והפקיד שבע מתוך שמונה ההמחאות שנגנבו וזויפו, לחשבון של אשתו. המחאה נוספת לא הופקדה מאחר והנאשם הבחין שהיא "למוטב בלבד". ההמחאות בסך כולל של 32,537 ₪ הופקדו ונפרעו.

2. תסקיר שירות מבחן שהוגש בעניינו של הנאשם מתאר כי הנאשם בן 57, נשוי בשנית ללא ילדים, עובד כמלווה הסעות ילדים. בעבר עבד בבית ספר. התסקיר סוקר את קורות חייו של הנאשם, ומתאר את ההתמודדויות שעמן נאלץ להתמודד לאורך חייו בהיבטים לימודיים, משפחתיים, בריאותיים ונפשיים. הנאשם למד נגרות בבית ספר מקצועי, עבד כנגר ונפגע במהלך עבודתו. הגם שהוכר כנכה על ידי המוסד לביטוח לאומי, והגם שהליך השיקום שעבר לא היה פשוט, העדיף לעבוד. כן תוארה התמודדותו של הנאשם בעקבות מות אשתו הראשונה. הנאשם לא גויס לצה"ל על רקע מצבו הבריאותי ועברו הפלילי. לאורך השנים עבד בעבודות מזדמנות ובהן גם חברת שליחויות עבור סוכנות ביטוח, אז ביצע את העבירות. לאחר מכן עזב ושב לעבוד כמלווה בהסעות. לנאשם עבר פלילי

בעבירות שהתיישנו בשנת 2008 ושתי הרשעות מהשנים 2011 ו- 2015 שלא התיישנו בגין עבירות בתחום המרמה. אין לו תיקים פתוחים נוספים. הנאשם לקח אחריות על ביצוע העבירות וההתרשמות היא כי פעל באופן אימפולסיבי מתוך לחץ הישרדותי. הנאשם הביע חרטה על התנהלותו וגילה הבנה ראשונית של הפסול במעשיו, בשונה מהעבר, שאז התקשה להבין את התנהלותו הבעייתית. הנאשם טען בפני שירות המבחן כי השיב את הכסף שקיבל במרמה. שירות המבחן התרשם, כי החסכים שחוזה הנאשם מגיל צעיר וקשיים בהם נתקל, לצד פגיעה גופנית, יצרו פגיעה בדימוי העצמי. קצינת המבחן העריכה כי מעורבות בפלילים הייתה ניסיון של הנאשם לפצות על חסכים אלה. למרות שהנאשם מבין את התנהלותו הבעייתית באופן ראשוני, ההערכה היא כי בשלב זה של חייו הוא מתקשה לגלות תובנה עמוקה ואינו בשל להפיק תועלת מהליך טיפולי, ולכן לא הומלץ על צו מבחן. כדי לא לפגוע במקור פרנסתו ובשל ההבנה הראשונית שמגלה הנאשם והעובדה שלא נפתחו לו תיקים נוספים, המליץ שירות המבחן להימנע ממאסר, ולו בעבודות שירות, וכן המליץ לגזור על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 300 שעות, מאסר מותנה והתחייבות.

3. ב"כ המאשימה ביקש לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם הולם שבין מספר חודשי מאסר בפועל ועד לשנתיים מאסר בפועל, ולהעמיד את עונשו של הנאשם על עונש שבין 15 ל- 18 חודשי מאסר בפועל, תוך שהדגיש את עברו הפלילי המכביד של הנאשם, המניע של הנאשם לבצע את העבירות הנובע משילוב של התנהלות כלכלית לקויה ורצון להרשים את סביבתו ברמת חייו, העובדה כי העבירות בוצעו בצורה מתוכננת ונמשכו גם כשלאשם הייתה הזדמנות לחדול מהן.

4. ב"כ הנאשם ביקש לגזור על הנאשם עונש של מאסר בעבודות שירות, תוך שהדגיש את השיהוי שחל בהגשת כתב האישום, את נסיבות חייו הקשות של הנאשם, את התמדתו בעבודה חרף העובדה שהוא סובל מנכות, ואת פציעתו שגרמה להשלכות נפשיות לא פשוטות. עוד הדגיש ב"כ הנאשם את העובדה כי עברו הפלילי של הנאשם ישן, כי לא ריצה עונש מאסר מזה כ- 15 שנה, וכן טען כי הנאשם השיב את הכספים ואף ביקש לצרף את התיק הנוכחי לתיק קודם שבו נידון לעונש מאסר בעבודות שירות, אך הפרקליטות לא אפשרה לו לצרפו בשל כך שבאותה עת טרם הוזן מב"ד במרשם הפלילי שלו.

5. הנאשם בדברו האחרון אמר שהוא מתחרט חרטה עמוקה על מעשיו ומוכן לקבל על עצמו כל עונש, והבטיח כי עניינו לא יגיע עוד לבית המשפט.

6. חוות דעת הממונה על עבודות השירות שהוגשה ביום 26.4.17 קובעת כי הנאשם כשיר לבצע עבודות שירות.

מתחם העונש ההולם

7. הערכים המוגנים באמצעות העבירות שביצע הנאשם הם קניינו של אדם והבטחת מעמדן של המחאות כהילך חוקי ואמין. מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנן בינונית, לנוכח העובדה כי הנאשם גנב וזייף מספר המחאות ולנוכח היקף הסכומים שהתקבלו במרמה.

8. העבירות שביצע הנאשם בוצעו בצורה מתוכננת ונמשכו גם לאחר שלנאשם הייתה הזדמנות להפסיק לבצען, כשהתברר לו כי הוא זקוק לחותמת החברה על גבי ההמחאות. תחת זאת הנאשם בחר להמשיך בתוכנית העבריינית וניצל שהות נוספת במשרדי החברה על מנת להחתים את החותמת החסרה.

9. בחינת רמת הענישה בפסיקה מלמדת כי בגין מעשים דומים הוטלה ענישה מגוונת שבין של"צ ועד מספר חודשי מאסר בפועל: עפ"ג (מרכז) 4161-10-08 **שיך יוסף נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 8.7.09]; עפ"ג (מרכז) 11753-03-10 **מדינת ישראל נ' אזואיט** [פורסם בנבו 9.11.10]; ת"פ (נתניה) 1295/07 **מדינת ישראל נ' אגבריה** [פורסם בנבו 3.1.10]; ת"פ (שלום פתח- תקווה) 37648-11-13 **מדינת ישראל נ' אוהד אלחנן** [פורסם בנבו 8.9.14] והפסיקה הרבה הנזכרת שם וכן פסק הדין בערעור עליו, בע"פ (מרכז) 28122010-14 **אלחנן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו 17.2.15].

אציין כי הפסיקה שהגישה המאשימה מתייחסת לעבירות בהן היקף הסכומים שהתקבלו במרמה עולה במידה ניכרת על היקף הסכומים שהתקבלו במרמה על ידי הנאשם בתיק הנוכחי או שמדובר במעשי מרמה רבים יותר מהמעשים שביצע הנאשם בתיק זה, ועל כן לא מצאתי כי היא הולמת את נסיבות העניין.

10. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את העבירות שביצע הנאשם מתחיל מעונש שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב ומגיע עד לשמונה חודשי מאסר בפועל, ולצדם עונשים נלווים של מאסר מותנה, קנס ופיצוי למתלוננים.

11. קיימת חשיבות להטלת עונש כספי בשיעור שיהיה מותאם לטובת ההנאה שהופקה מן העבירות, שכן ענישה כזו נועדה לשמוט את הקרקע תחת הכדאיות הכלכלית שבביצוע העבירות, ולשם הרתעת הנאשם עצמו לבל יחזור על מעשיו והרתעת הרבים בהעברת מסר, כי העבירה אינה משתלמת, גם מההיבט הכלכלי (ראו ע"פ 4456/14 **אביגדור קלנר נ' מדינת ישראל** [פסקה 116 לפסק דינו של כב' השופט פוגלמן עמ' 692]). עם זאת, בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק העונשין, בקביעת מתחם הקנס ההולם, יש להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם. לפיכך אני קובעת כי מתחם הקנס ההולם הוא בין 3,000 ל- 10,000 ₪.

קביעת העונש המתאים לנאשם

12. לנאשם שהוא בן 58, תשעה- עשר רישומים פליליים קודמים בעבירות רכוש רבות מאד ובעבירות מרמה. למעט שתי הרשעותיו האחרונות, יתר הרישומים התיישנו בשנת 2008. אשר לשתי ההרשעות האחרונות, אחת מהן מתייחסת לעבירות שביצע הנאשם בשנת 2011. ההרשעה הנוספת מתייחסת לעבירות שביצע הנאשם בשנת 2012, בגין נדון בת"פ 15640-03-14 לעונש מאסר בעבודות שירות ועונשים נלווים. במסגרת תיק זה הורשע הנאשם בעבירות התחזות, זיוף, קבלת דבר במרמה ונהיגה ללא רישיון, בשל כך שנהג ללא רישיון וכשנעצר על ידי שוטרים התחזה בפניהם לאחיו ואף חתם בשמו של אחיו על דו"ח התנועה שקיבל.

13. ב"כ הנאשם טען לפני כי הנאשם הביע את רצונו לצרף את התיק הנוכחי לת.פ. 15640-03-14 הנ"ל, כפי

שהדברים אף באו לביטוי בפרוטוקול הדיון מיום 14.9.14 שהתקיים באותו התיק, ואולם בקשתו נדחתה על ידי המאשימה, מאחר ובאותו שלב התיק הנוכחי טרם הוזן כמב"ד לרישום הפלילי של הנאשם ולא ניתן היה לאתר את התיק. הצדדים היו חלוקים בעניין זה וכל צד הציג מסמכים לתמוך בטענותיו. המאשימה צירפה תקציר התיק ממנו עולה, כי התלונה הוגשה ביום 14.2.14. דא עקא שמתוך גיליון הרישום הפלילי שצירף הנאשם, שתאריך הפקתו ביום 17.2.14 עולה, כי באותו מועד התיק הנוכחי טרם הוזן לרשימת המב"דים שברישום הפלילי של הנאשם, כך שמועד הגשת התלונה אינו יכול להיחשב כמועד שבו הוזן התיק לרישום הפלילי.

אין חולק, על פי הגיליון שהוגש מטעם המאשימה, כי ביום 3.5.15 התיק כבר הוזן לרישום הפלילי. מדובר במועד שחל כשבועיים בלבד קודם למועד שמיעת הטיעונים לעונש, אך מאחר ולא הוצגה ראיה למועד הזנת התיק למרשם, יש מקום לתת משקל מסוים לקולא לטענת הנאשם בדבר רצונו לצרף תיק זה לתיק הקודם, דבר שלא התאפשר עקב עיכוב בהזנת התיק למרשם הפלילי.

14. העבירות בוצעו על ידי הנאשם בחודש ינואר 2014. כפי שעולה מתוך מספר תיקי הפל"א, העבירות אף נחקרו בשנת 2014. כתב האישום הוגש בחודש נובמבר 2015, והשיהוי המסוים בהגשתו, נבע, לדברי ב"כ המאשימה, מעומס העבודה השגרתי המוטל על המאשימה. מכל מקום, שיהוי זה, שאינו ארוך באופן מיוחד, יקבל משקל מסוים, לא גדול, בגזר הדין.

15. הצדדים נחלקו גם בשאלה האם הנאשם החזיר את הכספים שהתקבלו במרמה. יש קושי ממשי בהתנהלות המאשימה, שטענה טענה סתמית לפיה הכספים לא הוחזרו, בשעה שמצופה היה שתבדוק את הדבר. מכל מקום, ב"כ הנאשם הציג ראיות להחזרת הכספים למתלוננים הנזכרים בסעיפים 2(ג) ו-2(ד) לכתב האישום. ב"כ הנאשם אינו חולק על כך כי הכסף שהתקבל במרמה מהמתלונן הנזכר בסעיפים 2(ה) ו-2(ח) לכתב האישום לא הוחזר לו. איש מן הצדדים לא הצליח לברר מה עלה בגורל יתר הכספים שהתקבלו במרמה. מאחר ולא הוצגה ראיה לכך שהכסף לא הוחזר לשאר המתלוננים, ומאחר וטענתה הכללית של המאשימה לפיה הנאשם לא החזיר דבר, נסתרה, אקבל את טענת הנאשם לפיה החזיר את הכסף גם ליתר המתלוננים, למעט המתלונן הנזכר בסעיפים 2(ה) ו-2(ח). החזר הכספים החלקי למתלוננים מהווה אף הוא שיקול בגזירת העונש.

16. עברו הפלילי של הנאשם אמנם מכביד מאד, ואולם יש לתת את הדעת להתמתנות מסוימת שחלה בחלוף השנים בהתנהלותו של הנאשם. התמתנות זו באה לביטוי בעובדה כי מאז שנת 2014 לא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים, והוא החל לגלות תובנה ראשונית לבעייתיות בהתנהלותו, מקום שזו לא הייתה קיימת כלל קודם לכן, כפי שעולה מתוך תסקיר שירות המבחן. הנאשם הביע חרטה שהתרשמתי, כמו שירות מבחן, שהיא כנה, לצד נכונות לרצות כל עונש שיוטל עליו, ויש לשקול עובדות אלה לזכותו. עם זאת, העובדה כי הנאשם לא קיבל טיפול ייעודי ואף אינו בשל כעת להפיק תועלת מטיפול, לצד חוסר התובנה המלא לבעייתיות בהתנהלותו, מקימים חשש כי הנאשם ישוב לבצע עבירות, ומשכך יש מקום לשקול בעניינו שיקולים של הרתעה.

17. יש לשקול במסגרת גזר הדין את מצבו הבריאותי של הנאשם ואת נסיבות חייו המורכבות, כמו גם העובדה כי לאורך חייו לא עמדו לרשותו גורמי תמיכה ויד מכוונת, שהיו עשויים לסייע לו להימנע מביצוע עבירות פליליות.

18. לנוכח האמור לעיל מצאתי למקם את עונשו של הנאשם בחלקו הבינוני של מתחם העונש ההולם.

19. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שישה חודשי מאסר בעבודות שירות שירוצו, בהתאם לחוות דעת הממונה החל מיום 2.8.17.

ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום שלא יעבור את אחת העבירות בהן הורשע.

ג. פיצוי למתלונן הנזכר בסעיפים 2(ה) ו- 2(ח) לכתב האישום בסך 5,500 ₪.

הפיצוי ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, הראשון עד ליום 10.6.17 והבאים עד ל- 10 בכל חודש עוקב.

ד. קנס בסך 5,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 10.6.18.

20. המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ח אייר תשע"ז, 24 מאי 2017, בנוכחות הצדדים.